

Predplata van Šibenika
— na tromjeseč 3 Kr.
— na pol godine 6 Kr.
—
Predplata u Šibeniku
sa današnjom listu u kuću
jednaka je kao i van Šibenika.
—
Pojedini broj stoji 6 para.

HRVATSKA RIEČ

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Predplata i pisma šalju se
Uredništvu. Ne frankirana sa
pisma ne primaju. Kucopisi
se ne vraćaju. Oglasi, pri-
občena pisma, zahvala itd.
tiskaju se po 20 para redak.
— ili po pogodbi. —

Šibenik, 17. Veljače.

Na 19. ov. mj. imao se držati zna-
niti sastanak na Rieci, ali kako nas je
brzojav još u sriedu obavijestio, isti je bio
odgođen, za to što se istoga dana na 19.
ov. mj. ina raspustiti sabor u Pešti.

Ova viest, da se odgadjaju taj sastanak,
djelovala je na razne čimbenike i krugove
u našoj domovini posve različito. Njeki su
se uzveselili, njeki su uzeli kao da je sa
tim sastankom za uvijek svršilo, njeki su
odgodu tumačili kao da je dobro došla
svim onima, koji su sastanak zagovarali itd.
Magjarski „Dnevni List“ ide još i dalje,
pa veli, da je tom odgodom sa strane Kos-
sutha povrijeđena čast našeg naroda. „Kada
vanjski svijet dozna, veli „Dnevni List“, o
ponovnoj odgođi, o kojoj se prije nije ni
zatražilo mišljenje i privolu drugog prego-
varatelja, onda će si stvoriti čudan sud o
znamenovanju i ugledu naših pregovaratelja,
a prema tomu i o znamenovanju i ugledu
naše domovine i našeg naroda“. U ovom
tonu piše organ onih ljudi, koji su tekom
svog političkog života dokazali, da im nije
stalo ni do časti ni do ugleda ni svoje
zemlje ni svojeg naroda. Nije bilo prigode
da nisu poduzeli sve što je trebalo a
da nam u našoj domovini nestane traga
svakoj slobodi, svakoj slobodnoj usta-
novi, da ju ponize i učvrste u lancima ro-
bstva; i ti ljudi usudjuju se danas govoriti
o časti narodnoj. Ti vuci razdiraoci svega
što je dobro i plemenita u Hrvatskoj govore
danas o narodnom poniženju, o potlačenju
narodnog ponosa! Mi se njima ne čudimo.
Njihov je zanat poduzimati sve, što je kadro
obežbasti naš narod. Ta već sam pokušaj
da se govori o povrijeđenoj narodnoj časti
i ponosu, kad tu čast i ponos nitko ne
misli u ničemu vrijetati, nije nego omalova-
žiti te najveće narodne svetinje, a to ne
mogu činiti nego oni, koji do časti i po-
nosa narodnoga ne drže ni onoliko, koliko
do svojih služba.

Mi se čudimo kako se ti kukavljici, koji
su se tudjom milošću nametnuli našem na-
rodu, mogu tako slobodno izrugavati. Zar
nije došao još čas, kad prodane duše ne
smiju govoriti ni o svojoj časti, a još manje
o narodnoj?

Da je tim kukavljima do časti, do
istine, oni ne bi govorili o povrijeđenoj
narodnoj, nego bi najprije ustanovili činjenice,
a onda pustili da narod sam prosudjuje.
Ali oni toga neće. Oni hoće da svoj sud,
svoje opake sud nametnu, pa za to se na
činjenice i ne osvrću, nego pronačuno
kušaju da zavedu našu javnost. A što je u

stvari? Ništa, nego ono i onako, kako je
moralo biti.

Na 19. ov. mj. imali se sastati odbor.
Razumije se, ako to bude moguće, i jedina
i druga strana mora se utanačenog roka držati.
Već sama žestoka bura mogla bi za
koji dan spriječiti naše da podju na Rieku.
Je li bi oni za to povriđili čast magjarskoga
naroda? A ta bura je u istinu došla. Na
19. ov. mj. u Ugarskoj je dan obćeg na-
rodnog znamenovanja. Na taj dan ugarska
kriza doći će do svog vrhunca. Sabor, koji
kroz toliko vremena održava ljute okršaje,
očajnu borbu, taj dan će se raspustiti. Što
će uzsljediti to još nitko ne zna. Zar da
taj dan, koji može biti od nedoglednih po-
sljedica, prvaci magjarskih stranaka mogu
biti daleko od svoje kuće? To očekivati
bila bi djetinjarija. To zahtijevati bilo bi
bedasto. A u takovom času odalečiti se od
polja dugotrajne borbe, ne bi mogli učiniti,
nego izgubljeni ljudi, kao što su oni oko
„Dnevnog Lista“.

Dakle ne samo da sa strane Magjara u
odgođi sastanka nema ni sjene uvjrede, nego
je ta odgođa posve shvatljiva, posve oprav-
dana. Drugačije nije bilo moguće po nijed-
nom poštenom ljudskom mišljenju.

Viest, da će se na 19. ov. mj. raspu-
stiti ugarski sabor, došla je prilično nenadno.
Čim je došla, predsjednik magjarskoga od-
bora obznanio je našega, da će sastanak na
Rieci morati biti odgođen. Naš predsjednik
je odgovorio, da će naši delegati uza sve
to poći na Rieku, jer imaju da se sastanu
sa svim odlasnicima raznih stranaka u svrhu
predhodnog dogovora.

I naši su pošli, ali ne da se za sada
sastanu sa Magjarima, nego da se među
sobom sporazumiju. Većina naših delegata
bila je već na Rieci 15. ov. mj., gdje su
došli i odlasnici raznih stranaka u Hrvat-
skoj i njeki Srbi.

Sa strane Magjara došao je iz Pešte
zastupnik grof Arved Teleki, koji je nasto-
jao da bi se ugovorio dan za urečenu i od-
gođenu konferenciju.

Htjelo se je da to bude na 17. o. m.,
ali to nije bilo moguće, jer u oči važnih
dogodjaja, koji predstoje u Ugarskoj, nisu
se vodje koalicije mogli odalečiti. I ovo je
posve opravdano, a i bolje je, jer od 17.
do uključivo 18. nije nego malo sati, a da
bi se bilo moglo razpravljati i zaključiti o
tako važnim stvarima, kao što je odnosaj
Hrvata i Magjara.

Vidjeli smo također da je u toj borbi za
nasljedstvo na hrvatskomu prijestolju posle Kri-
štimirove smrti, ban Zvonimir imao svoju stranku u
Hrvatskoj, osim što su ga pomagali njegovi ma-
đarski rođiaci, pak nije smiono misliti, da su on
i njegovi privrženici i pomoćnici radili o načinu,
kako da uklone Slavica s hrvatskoga prijestolja.

God. 1073. zasedne na papinsku stolicu
velikan Gregur VII., kojemu po sudu istih nekatoličkih
spisatelja, poviest ne priznaje premea. — God. 1075.
posla on špičkoga nadbiskupa Gerarda u Hrvatsku,
kao što je bio poslao drugoga Gerarda,
ostjarskoga biskupa u Francusku, stožernika Huga
u Španjolsku, mletačkoga patrijarha Dominika u
Carigrad, Brnharda i Grgura u Češku. Iz pisma
pape Grgura VII. na Dubrovčane jasno proviruje,
da svrha Gerarda poslanstva u Hrvatsku bijaše
u obće ta, da provede i na istočnoj obali jadrans-
koga one reforme, koje je taj papa stao u velike
izvoditi u kršćanskom svijetu.

Pri svrhi te iste godine papa poslanik Ge-
rardo držao u Splitu sabor hrvatsko-dalmatinske
crkvene pokrajine. Na tom saboru prisustvovali:
nadbiskup Lovro, zadržski biskup Stjepan, Ivan

Jučer počeo se držati predstanak svih
učestnika, koji su u tu svrhu došli na Rieku.
Što su zaključili nije nam još poznato, ali
želimo da njihovi zaključci budu složni i na
korist naše Hrvatske. Glavno je da oni svi
budu prožeti mišlju da je Hrvatska svih nas
zajednička domovina i da smo svi njezini
pripadnici. Iz ove pretpostavke sledi lo-
gično sve ono, što se može zaključiti i sve
u čem svaki pripadnik naše domovine mora
i može biti složan. A jednom, kad se u na-
čelu složimo, sledi i po sebi zajedničko dje-
lovanje u narodu i prema trećemu, pa i
prema Magjarima.

Jedino od složnog rada može se nadati,
da će se u Hrvatskoj moći srušiti današnji
ubitačni sustav, koji našu zemlju izrabljuje,
a naš narod ubija i moralno i materijalno.
Tu nam nitko neće pomoći, ako sami ne
upremo sve sile, da zbacimo sa sebe samo-
žive i sluge tudjinaca. Jednom ako se u
tomu najdemo složni, olakhoćen nam je po-
slo sporazuma sa Magjarima.

Što mi od Magjara moramo tražiti, to
smo mislimo najprije iznieti i u više prigoda
tumačiti i obrazlagati. Popustljivost u našim
zahtjevima nije na mjestu, jer ako bude
uglavljšen savez, čeka i nas, ako hoćemo što
koristna postići, ljuta borba. Zajedničkim
silam možemo se odvrati.

Dogovor našeg oibora sa magjarskim
utanačen je za 28. ov. mj. Ovakvo nam se
javlja iz pouzdanog vrela.

Sve veluje dakle, sve doskočiće pro-
tivnika, koji služe tudjini ili svih onih, koji
su kratkovidni, padaju ovim u prah.

Mi se ovom sastanku veselimo, jer od
sastanka možemo imati samo koristi. Šteta
je izključena, jer gore nego nam je, ne može
nam biti.

Dogovor stranke prava sa pristašam „Hrvatstva“.

Poznato je, da se pristaše stranke prava
dogovaraju sa onim, koji se kupe oko „Hrvat-
stva“. Svrha je tim dogovorima, da se
stranka prava u Banovini organizira i da
„Hrvatstvo“ postane organom njezinim. Kako
nam iz Zagreba javljaju, uspjeh ovih prigo-
vora zavisi od zaključaka na Rieci, koji će
se stvoriti između raznih predstavnika, koji
su se sakupili na predhodne dogovore. Naj-
važnija tačka, o kojoj pristaše „Hrvatstva“
čekaju rješenje, jest pitanje glede Srba.
Svoje stanovište prema Srbima označilo je
„Hrvatstvo“ u broju od 12. veljače, te je

trogirski, Grgur rubski, Formin ninčki, Teodosij
(Prestanoci) biogradski, Grgur hrvatski t. j. kuinski,
Vasilj osorski. Gerardo javlja sakupljenim bisku-
pima da je: „missus a domino Gregorio papa“, a
u svrhu sabora jasno naznačuje spomenu, da on:
„utvrđuje istinita, odsuđuje nedopustena, zabacuje
kriva“.

Pošto je tada bilo izpražnjeno hrvatsko pri-
jestolje, sasvim je naravno pomisliti, da sabornici po-
sle nego uređiše crkvena pitanja, stadoše među-
sobno vječiti i o izboru novoga kralja, i da je Ge-
rardo nastojao, kako bi hrvatska kruna došla na
glavu vladara, koji bi potpirao načane Grgura
VII. To se ipak ne može apodiktično tvrditi, jer
povijest o tom šuti. No bilo kako mu drago, iz-
vjestio je to, da na 8. listopada 1076. Dmitar
Zvonimir bi izabran za hrvatskoga kralja „synodali
et concordati totius cleri et populi electione“. Tako
nam svjedoči listina istoga kralja Zvonimira. — Što
se je Zvonimir dao kruniti od papinog poslanika,
tim je namjeravao postići o pape samo potvrdu
vlašti, koja je bila prenesena izborom hrvatskog na-
roda preko narodnih zastupnika. Ovdje papa je za-
mienio istočno-rimске careve i ništa drugo. (Sfedi).

dino kad bi stranka prava to stanovište pri-
hvatila, fuzija bi bila gotova.

Evo što „Hrvatstvo“ piše:

„Mi ni za čas, pa niti pod izlikom
„taktike“ ne odstupamo od našega pro-
grama, koji veli, da je u Hrvatskoj samo
jedan politički narod hrvatski; jedan služ-
beni jezik hrvatski; jedna državna zastava
hrvatska. Ovo je naš program od prvoga
dana pa do danas, pa smo već jednom na-
glasili: erimus ut sumus, aut non erimus.
Prema tomu mogu naši prijatelji i sami iz-
vesti, da mi možemo u prijateljstvo samo
sa onakvim političkim elementima, kojih
se politički nazori ne kose s našima. A
odatle sledi, da se i naši prijatelji ne tre-
baju ni na koju stranu angažirati, jer još
nije vrijeme, da si bilo na koju stranu ve-
zemo ruke. Ovo spojimo za to, jer su
mnogi prijatelji u provinciji dovodjali drža-
nje veleć. gosp. župnika Safrana u Pakracu
u savez sa našim pregovarateljem sa hrvat-
skom strankom prava! — Ali to neka niti
najmanje ne odvrati naše prijatelje od inte-
zivnoga rada oko naroda, da se oni u na-
rod, a narod uz njih što uže priključi, jer
već nije daleko vrijeme, kad će odlučivati
onač, uz koga je narod, a ne tek malobrojni
izbornici.“

U ovom pogledu dakle predhodni prego-
vori na Rieci od velike su važnosti za
grupiranje stranaka u Banovini.

Carevinsko vieće.

Zastupnik Krauz interperirao je, da li u
slučaju rata Njemačke s Francuzkom zbog narod-
kog pitanja vriedi za Austriju „casus foederis“. —
Pri razpravi o kontingentu rekruta, ministar domo-
branstva Schönau izrekao je dugi govor, u kome
je obzirno na politički položaj ocrtao težke prilike
vojske, koja nema ni potrebnih novaka, ni sredstva
za topove, a osobito za uzmnožanje flote, tako da
su počeli predlagati da se za Dalmaciju organizira
obranbena obalna flota iz trgovačke mornarice. —
Klofač je kritizovao austrijsku politiku na Balkan.
— Wagner, Malik i drugi govornici zagovarahu
jedinstvo vojske. Malik je rekao da će se hoveni
priključiti koalicii. — Odbor njemačkih stranaka
podnio je interpelaciju o odrazu djelovanja ugar-
skih odnočaja na Austriju. — Mladočesi interpelir-
raše, da li je vladi poznata ekspanzivna politika
Njemačke u pitanju Narka, što se protivl. čl. 2.
ugovora trojnoga saveza.

Austrijsko-srbski sukob.

Srbski poslanik dr. Vučić vratio se je jučer u
Beč iz Beograda. Bio je na ministarstvu vanjskih
posala i prikazao grofu Goluchowskom svoje predo-
loge srbske vlade, o da se izgladi spor austrijsko-
srbski. Srbija je spremna na to, ako tačke srbsko-
bugarskog carinskog saveza, koje bi imale biti pro-
mienjene usljed trgovačkog ugovora s Austrijom,
budu precizovane prije, a ne posle sklopljena ugo-
vora, kako je to srbska vlada izprva tražila. Vučić
je od a. u. vlade zapitao koje modifikacije ona traži
u srbsko-bugarskom carinskom savezu za nastavak
pregovora.

Pokret u Rusiji.

Polag obavijesti iz Sebastopolja, još nije pošlo
za rukom identifikovati ženu, koja je počinila aten-
tat protiv admirala Čuknina. Malo prije smrti ona
je izjavila, da joj je revolucionarni odbor povjerio,
neka umori admirala. Bilo joj je po prilici 20 go-
dina. Uzprkos svim redarstvenim pretraživanjima
nije uspjelo naći i napisati one dvie osobe, koje su s
atenatarcom došle u Sebastopol. U Petrogradu
uapšeno je 13 osoba, koje su optužene, da su sko-
vale urotu protiv ministra-predsjednika grofa Witte-
a.

Konferencija o Maroku.

U Alžirusu drže da i Austro-Ugarska pri-
znaje opravdanost francuzkih zahtjeva, premda je

Hrvatski kralj Dmitar Zvonimir u Šibeniku.

Kao ban slovenski, kad u Ugarskoj posle
smrti Andrije I (1061) i brata mu Bele (1063)
nastadoše silne smetnje i nemiri porad nasljedstva,
Zvonimir stao utjecati u posle ugarske i pristade
uz stranku Gejzo i Ladislava. Beline sinove, koji
ga na posljedku tako zavoliše, da su mu god. 1065,
dali za ženu svoju rođenu sestru Jelenu, koja Hra-
viti prozvaše *Licpa*, te tako postade ugarska kra-
ljeva hrvatskom banicom.

Od Jeleno dobi Zvonimir sina Radoslava, i
po nekoj sumnjivoj izpravi XIV vjeka kćer Šepu
ili Klaidiju (Clauda).

God. 1070 usljed odstupanja ili smrti bielo-
hrvatskoga bana Gojka stupi na njegovo mjesto do-
sadašnji slovenski ban Dmitar Zvonimir, rođjak ugar-
skoga kralja.

Vidjeli smo da posle smrti Petra Krištimira
Velikoga zapadne hrvatske prijestolje Petra Slavica
(Cračić). Na to bielo-hrvatski ban Dmitar Zvonimir
ili bi sklanit ili sam odkloni bansku čast, i nastupio
na njegovo mjesto ban Petar, Slavicev suplemen-
jak (strievičć).

aust-ug. delegatu na konferenciji naloženo, da bude slošan sa delegatom njemačkim, — Polag službenih obavijesti, konačne odluke konferencije usliedit će iduće nedjelje. — Francuzi poslanik u Tangeru Tallandier bit će promjenjen, jer je bez predhodne dozvole svoje vlade posjetio njemačkog delegata grofa Tattenbacha u Alžirisan. — Kaže se, da će konferenca po svršetku razprave o bankovnim pitanjima završiti pregovore, a policajno pitanje da će ostaviti na razpravu dotičnim vladama.

U Francuzkoj.

U više mjesta raznih pokrajina nije se mogao uzeti inventar zbog odpora katolika, koji barikadirane crkve. I u nekim gradovima Korsike buknuše nemiri. Mnogi popovi Ardecheskog departamenta odlučili ne čitati više mise, jer je ukinut poručaj za bogosloje. Vierski biskup objelodanio je pastirsku okružnicu, kojom opominje župnika neka vrste svoje dobrobiti i dužnosti i neka čekaju papine naredbe. — Papa će priznati francuzka bogoslova udruga, ako u zakonskim naredbama za provedenje razstave bude rečeno, da će moći zakonito postojati samo ona bogoslova udruga, koja su odobrena od biskupa. Sadašnje će naredbe Vatikan odbiti, jer bi mogle doprineti, da se osnuje galska crkva. — Extra-parlamentarna komisija, koja je imala kompilirati upravni reglaman za zakon o razstavi, završila je svoje radnje. Reglaman za ministar bogoslova prikazati sutra državnom vieću. — U senatu je pročitano Fallièresovo pismo, kojim on izražuje svoju žalost, što ostavlja svoje senatske drugove, koji su mu izkazali toliko simpatija i povjerenja, te im se srdačno zahvaljuje. Za vrijeme čitanja tog pisma mnogo se pljeskalo. Duhost je u senatorino ime izrazio poštovanje i odanost za Fallièresa Ujedinio reče, da je njegov izbor za predsjednika republike umirio zemlju, a to je dobar znak mira i napredka. Izbor novoga predsjednika senata imao se obaviti jučer.

NAŠI DOPISI

Split.

Na 10 tek. m. j. večnato se Dr. Ante Trumbić sa dražestnom gospođicom Ankom Karaman. — Na 12 tek. m. j. sklopio se ugovor za gradnju „Hrvatskog Doma“. Već se započelo donosanjem materijala. Na proljeće udarit će na temeljni kamen. — Na 10 tek. m. j. bio je ples Tuzegassica, koji je uzpoko lošu vremenu izpao krasno. Zabava je bila veličanstvena, a prihod ples 1800 K.

Na 13 o. m. j. bila je prva sjednica novog obćin. vieća. Na njoj je g. načelnik razvio program rada nove uprave. Taj će govor biti napose otkrivan po predlogu Dr. I. Mangjera. Mons. Don Frane Bulić primio je sa zadovoljstvom izloženi program, a Don Frane Ivančević i M. Jankov na ime članova vieća uručile g. načelniku posebnu spomenicu, u kojoj navodeše sve potrebe grada Splita, sve što bi se imalo poraditi za njegov boljak. Većina tih potreba navedena je također i u programu g. načelnika. Na sjednici bio je suviše razdijeljen program hrvatske akad. omladine od 16-17 srpnja 1905 izdan u Dubrovniku, a koji sadrži poziv na obćine za podporu družbi Sv. Ćirila i Metoda za Istru. Preporučamo obć. upravi, da u narednoj sjednici iznese na odobrenje predlog za obć. doprinos u ovu znamenitu, pravedu i svetu svrhu. — Sve bi se obćine morale odazvati, velino svu, jer su se do sad same nekoje odazvale; sve bi imale poduprijeti družbu, koja hode da spasi od raznarodnosti hrvatsku djecu u našoj posestim Istri. Talijanci tamo imaju sve javne škole, oni su u saboru u većini, sabor im glaseže za „Legu“ svote novaca, obćina zndarska daje „Legu“ 2000 Kr. godišnjih, pa se tako hrvatskim novcem raznaroduju hrv. djeca. Možemo li mi prama tome ostati prekrštenih ruku? Nikako! Svi dakle pomozimo družbu Sv. Ćirila i Metoda! Ova sjednica je trajala 4 sata.

G. načelnik je odputovao u Zadar, odakle će na Rieku radi poznatih dogovora.

Metković.

Od kada je imenovan novi namjestnik, naš poglavar Grib-ovi dobro se utalomio, hoće na sramotu svojoj naravi, da bude miran ko janje, lju-bezan ko golubica. Svakomu se klanja, svakoga bi skrio u svoja toplja njeđra, prekušio bi, govori, da uože svu Neretvu. Pošto je ovo protiv njegovoj čudi, trpi, hrve se za koje vrijeme, pa kada ne može više, dođi mu suprotno, izkreše u jelan mah — sve, što je uštedio u nekoliko dana. Počme abo alto, vrijeđaju, pa dodaje: jer čosa pit non i me fa per consiliere, mi son el pit meritevole p. lro D. Znjakete, žnjakete!! Izdiže iz ureda da se ohladi, pak po plokat, misleć da je sam, stiska pesti, maše štapom, škripje zubima, kolat ojedina, e bi reklo, Bože ušavaj, govori naš svet, usao je u nj sejtan. Ma smiluj se, gospodo, biednomu Dru Znjaketi, jer ako mu se što dogodi, vi ćete

odgovarati pred svakim sudom. Njemu svaka vrate! Njegova desna ruka, najbolji pobornik, glasoviti tajnik Matulić u Opuzenu mjekšanom primio pakrački dekret. Bilo je više i vrieme, da se oslobode tog čovjeka, jer sve pogriješke Omanove njegovo su djelo. Radostna je pojava, što ga se već jednom skinulo sa tajništva, jer će se tako bolje dokrajčiti toli potrebiti poces političkog čišćenja u Neretvi. Ljuti se sada naš poglavar i na bivšeg načelnika Omama, koji ga je više puta nalio; liže la colpa de tutto, sempre el volera a modo suo, po tutto že perso p. suo D. Ovo je onaj poglavar, koji mirnim neretvanim god. 1903. napereu vojsku dovoe, da u nje puca. Na ovu perihliju D. Gazzari skočio na stolicu te vikao na sve grlo: Živila vojska! Neretvani! možete li zaboraviti na sva ova bezakonja? Kada ćete se otreći svoga zloduha? Pamтите i rađite! — Opet čemo. —

Enri.

Obćimo da mjestna Obćina bez ikakva natjecanja odlučila, da se u ovdášnju redarstvenu službu primi nadredar i nekoliko redara i ti da će bit sve samli tuđini prema dosada starom nadredaru i redarima, koji su kroz 20 godina revno i pošteno svoju službu vršili i koji su toliko puta svoj život na kocku stavili samo, da u mjestu red održe, nije stigla još nikakva riešitba ni pi tena ni ustmena, kojom bi im se naveo razlog, a kojega im je o uzeta služba. Mi mislimo da, kad ovdášnja Obćinska Uprava ne bi više povjerila službu starim redarim, ipak bi se morala pobrinuta da iz istog mjestne nadje drugih sposobnih ljudi, kojih, hvala Bogu, u ovdášnjoj Obćini na pretek ima i koji su željni kao ozebah sunca da dođu kakvu god službu, jer kod drugih ureda ne mogu da je nađu, budući su sva mjesta zapremljena tuđinim i penzionirani.

Uzdamo se u Gospodina načelnika Vujatovića, koji je do sad ljubio svoje mješćane, da će svojim mješćanin pravicu učiniti i da im se ne će zamjeriti.

HRVATI I HRVATICI!

spomenite se Istre, kupujuć svedjer samo žigice, papir i narodne biljege družbe Sv. Ćirila i Metoda.

DOMACE VIESTI

Sokolaki ples biti će, kako javismo, večeras. Po pripremanama može se već unapriod suditi, da će izpasti vrlo liepo.

Darova za lutriju stiglo je danas do podne preko 50. — Sinoć „Sibenska Glazba“ nije obilila gradom po običaju, jer je odredjeno, da to učini večeras, pošto će „Sokol“ prije plesa obići grad uz glazbu. —

Naš porezni uređ. I opet nam stižu tolike tužbe, da se stranke na mjestnom poreznom uredu ne opremaju, kako bi se moralo, jer da im je u hodniku ureda uvijek čekati i čekati, dok ih dođe red. Nadležna porezna vlast kao da za te tužbe nimalo ne mari, jer ovo nije prvi put, da se iznose. Činovniko je osoblje brojem jako ograničeno, pa ne može da odoli velikom poslu. Bilo bi već vrijeme, da se tome provodi na korist i strankama i činovnicima. Do potrebe osvrnut čemo se na ovu stvar obširnije.

Izašao je 2. broj „Učiteljskog Glasa“ sa ovim sadržajem: „Na odgovor“, „Poslie potvrde“, „Obradba estetično-etičkih stiva u pučkoj školi“ — 2. Pripovijedanje učiteljevo. — „Naše narodne vezilacke tehnike“ I. Vezovi brojem. — „Empirizam pri pouci i uzgoju“ — „Još nešto o „ristici“ II. — „Crtnanje u našim pučkim i gradjanskim školama“. — „Dr Gjurjo Turić: Povjest uzgoja i nauke o uzgoju“. — „Vjestnik“. — „Porneke Urednika“.

Samoubjstvo oficira u Zadru. Na 13. o. m. j. na večer oko 6 i pol sati ustrelio se je nadporučnik pukovnije Lacy br. 22. Gino barun Albori u stanu plemićke obitelji Strmić, jer je gospođičina kćer odbila njegovu prošnju. Ovaj je onaj, koji je imao dvojoj sa Gilardom u Zagrebu i opet drugu aferu tu skoro sa jednom pjevačicom (prima? nna) kod mjestnog kazališta.

Za Družbu SS. Ćirila i Metoda u Istri primio je naše uredništvo od Gg. R. Giovanizio, A. Wenderl i Oskar Ivon mjesto čest tice o vjenčanju g. V. Baranovića, K 180. Prije ikazanih K 4610 — Ukupno K 47-90.

Napred za našu Istru!

Iz Metkovića nam pišu: Na dan sv. Save braća Srbi, za prvi put, u ovoj varoši, proslavila su sv. Savu, liepom zabavom u mjekšanom našem Hotelu. Naša hrvatska čitaonica bila im je na razpoloženje za večeru i odmor. Mi Hrvati došli u susret i sve što mogli učinismo. Upalo je svakom u oko, da u nakičenoj dvorani nit jedne najmanje hrvatske trobojnice nije bilo, nit igda braća spomenula hrvatsko ime. Naša čitaonica i Napredak spremaju se na zajedničku zabavu, u kojoj će se deklamovati „Braća“ od našeg Preradovića. — Jedan će biti u srbskom narodnom odielu sa srbskom trobojnom preko prsa, drugi u hrvat. odielu sa hrvatskom trobojnom. Braća srbi kane i srbsku čitaonicu otvoriti, premda im je u našoj bilo sve na razpoloženje, a k tome i srbin predprijednik. Neka se znade, da u svoj Neretvi nema nego 450 Srba, dok Hrvata ima petnaest hiljada. Ruku na prsi, pa nek nam se reče, je li bratski tako rađiti? — Evo naš vriek otvorenim srecem iskreno da bratujemo, al samo iz bratski uzvrat.

Na znanje našim izseljenicima. Umoženi uvršćujemo: Najnoviji i najliepsi parobrod Austro-Amerikanske pruge „Sofia Hohenberg“ kreneću u nedjelju po podne za New-York sa nešto 500-600 izseljenika. Pošto je ovo tek drugo putovanje tog parobroda odlučilo je spomenuto društvo, da se „Sofia Hohenberg“ zaustavi pod Split i pod Graž, da ondje ukra Dalmatinke, Crn-gorske i Bosansko Hercegovacke putnike za Ameriku.

Neka se dakle naši izseljenici, koji su se spremili na put, okriste ovom prilikom, da se voze od nemila do nedraga, neka se ukraju u ponedjeljnik u Splitu ili Gražu.

Klub „Hrvatske stranke“ Dr. Peru Ćingriji.

Kako se sjećaju naši čitaoci klub „Hrv. Stranke“ zaključio je, da na osobiti način proslavi 35-godišnjem sabor-kog rada Dr. Pera Ćingrije, te je to povjerilo zastupnicima nastanjenim u Splitu. Ovi su odlučili, da se izradi bista svecareva, a radnju su predali kiparu Mestrovicu.

Štrajk u Gražu. Ukrcavači drvija u Gražu strajkuju od ponedjeljnika. Traže da im se povisi plata od K 240 na K 3. Do sada je sve mirno. Za njih se osobito zauzimaju socijaliste Perić, Radulić i dr.

Kretanje u luci. Od 10—17 t. m. j. prispijeli su Parobrodi: „Tonec“ iz Rieke, „Zlamin“ iz Solina, „Alba“ iz Rieke, „Giuseppina Carvaro“ iz Rieke, Jedrenjače: „Independente“ iz Molfete, „Vergine“ iz Zadra, „Pogione“ iz Trsta, „Padre Domenico“ iz Zadra, „Otac Nikola“ iz Zadra, „Pietro V.“ iz Splita, „Giovannina“ iz Zadra.

Par-brodi, koji su odputovali: „Maria B.“ za Trst, „Tomec“ za Supetar, „Cade“ za Percoru, „Gradac“ za Split, „Alba“ za Genovu. Jedrenjače: „Antonio B.“ za Pesaru, „Verginia“ i „Otac Nikola“ za Solin, „Padre Domenico“ za Trst, „Leonilda“ za Rimini.

Divot-željeznica. Putnik, koji je jutros došao iz Driša sa željeznicom, tuži nam se, da je od Driša do Perkovića u vagonu dritao kao prut, jer nije bila užnana peč, a od Perkovića do Sibe-njaka da se je pržio od vrućine, jer je peč odviše gorkela. Pa da se udobno ne putuje na ovoj našoj glasovitoj parnjači!

Gojitba duhana u Dalmaciji kroz god. 1904. Te godine gojio se je duhan u Dalmaciji na 1370 hektara (1 hektar = 10,000 m²) površine, na kojoj se je presadio 68,263,000 struka. Pri tomu ne-sfrovale je 55 obćina sa 21,585 šadioca, a ovi po-brasae ljetinom od 15,881,79 kvintala. Za ovaj kvantum primili su šadioc od režije u ime otkupne cienne: 2,138,457,90 K, ili 134,65 K po kvintalu.

Uporedimo li ove podatke sa onima iz Galicije i južnog Tirola, opažamo, da i ako se u Galiciji obradi duhanom mnogo više površine (3,762 ha), nego li u Dalmaciji, te i ako i u Galiciji i u Tirolu iznosi ljetina mnogo više kvintala (40,208,79: 40,229,77: 15,881,79), ipak Dalmacija crpi od duhana mnogo više korist, jer je dobila 1904. po kvintalu 134 K i 65 para, dočim Galicija samo 42 K 23 p. U južnom Tirolu izplatio se pak za zeleni materijal samo 10 K 52; a za macerirani materijal 91 K 79 p. po kvintalu. Po ovom se jasno vidi, da Dalmacija daje najbolji produkt, a to je i razumljivije, kad uzmemo u obzir, da duhan pogoduje vinski i maslinovim klimatima, kakovo je uobće čitavo područje Dalmacije, a ne toliko sjevernim, studenim i izloženim, kako u Galiciji.

Gojitba duhana raštruje se kod nas sve to više: laniške godine uvedeše ju i u sjevernu Dalmaciju. Po izpadcima predavanja duhana u Novembru 1905. rekbi da je narod bio zadovoljan sa otkupnom cienom. Škoda, da se i tamo ne podigne jedno dva tri ureda za primanje, kako što se po-govara. Narodu bi bilo na korist, a državi opet na još veću. Kada pomislimo, da je sama duhan-ska režija dala državi 1904. čistu dobit od K 142,815,619 i para 12, mogli bismo u rečenom smislu štošta čim prije i doživjeti!

Unbekannt! Ovaklo rabi opremač c. k. postarskog i brzajovog uredu u Sepurini, kad povraća pisma nepoznate adrese. Sramota!

Narodno vezivo. Djevojka Marija Pelajac sa Stankovaca iz ravni kotara u narodnom vezivu izvezla je „Zadnji časovi Zrinjskog i Frankopana u „amnici“. Ovaj krasni vez bit će izložen dneva 18. o. m. j. u prostorijam voditelkog Sokola pri pučkoj zabavi. —

Promjena našeg urednika htjeli bi neki u našem gradu da je nastala osieda poznatog spora izmedju našeg lista i jednog oficira i da je tom promjenom dana istomu zado-oljština. Ovo govorkanje ne odgovara ni najmanje istini. Ovo govorkanje nastala uslied sasna drugog razloga, koji s ovim aferom nemaju niti su imali ni najmanjeg odnošaja.

„M. Jedinstvo“ piše, da je naš urednik neki gosp. Masović, a nije nego Dr Vinko Smolčić. — Nego to bi bilo nuzgredno. To je može bit slučajna pogreska, ali on promjeni našeg urednika do vodi u savez sa našom polemikom s njim. On tobože nije odgovarao jer nije htio, a sada se nada da će moći, jer da će naš novi urednik poditi naš list na visini žurnalističke pristojnosti. Da ovo tako drugi govori mi bi razumili, ali kad to govori „M. Jedinstvo“ o je samo njegova lukavna izprika, jer on odgovarati nije mogao a ne da nije htio. U ostalom „M. Jedinstvo“ i žurnalističke pristojnosti pojmovi su koji se izključuju.

GOSPODARSTVO

Gojimo kunce.

U doba koje se nalazimo i u vrijeme krize, koju nam je u gospodarstvu prevladati, usilovani smo, da tražimo sve moguće načine, kako čemo do pare doći a da namirimo svagdanje potrebe. S nestasice blaga a tim po narod zdrave hrane, on nam sv gdano prpada, a tim propad i radna težačka ruku, nama dan danas toli potrebita: Zadnjemo li po našim zagorskim selijama, pak i u samu našu okolicu, vidjeti čemo kako nam narod svagdano nazaduje s nestasice zdrave i kripekne hrane, kako ga davi kamanatik i u njemu ubija ljudsko dostojanstvo silujuć ga, da se ponizi do živinčeta. Ovaklo dalje ne bi smilo biti: A što nam je rađiti? Odgovor zaisto nije nam težak, a taj je rađimo sve ono, što su uradili i što još danas rađe drugi narodi. Do duše mi se znamo u sve ugledati, ne uvijek u ono što nam je na korist.

U zadnjem broju dokazali smo, koju korist bi smo mogli imati, kad bi se obiljni bavili gojenjem: peradi, a danas čemo iztaknuti onaj, koji bi mogli imati, kad bi se bavili gojenjem pitomih kunaca. Pogledamo li oko sebe opaziti čemo, kako stranci, koji su se kod nas udomili i koji mogu da živu van grada uvijek uza svoj stan, pripreve i onaj za perad i kunce. Kad to vidimo nama mnogima se pričinja, da oni te životinje goje ko za dragost, ali nije tako. U nestasici dobre teletine i oborite ribe, daju im kunca osobito zdravu i kripeku hranu i za to ih nje-guju. — Kao što ovi pojedinci mogu nam služiti izgledom, tako nam služi i ciela Belgicija, Holandija, Englezka, Francuska, pak i Italija, koji kunca u mnogocem nadoknadjuju nestasice dobre teletine.

Da je meso kunaca posve zdravo, o tome nema ni govora, jer kad toga ne bi bilo, ne bi sam Pariz trošio do 100 milijuna komada na godinu, niti bi Francuska sedmično slala za sami London 500 hiljada na sedmicu. U Parizu ima gostionca, koje troše na stotine kunaca preko sedmice, a koje pojedn veseli parizilje u meden kus.

Gojenje kunaca ne samo, što bi našoj težačkoj rući bilo unosno i zdravno sredstvo prehrane, već bi im pružilo i dobro me-so, koje danomice sve to više pomanjkaje.

Nema valjda životinje, koja bi iziskivala manje njege, a od koje bi imali veće koristi do kunca.

Za odgoj kunaca ne treba nam bog zna kakovih dubokih nauka i ne treba da posjedujemo tko zna kakovih prostornih do-bara, niti velikih kapitala. Kunac se sa malim zadovoljeva. Radi njegove umiljivosti, ne velikih zahtjeva bio je objubljen u staro doba, od Kineza, Indijana, Egipćana i Grka, koji su znali na hiljade žrtvovati svojim bogovima, kao životinje najdostojnije. Iz Grčke bi kunac prenesen u Španjolsku, a odavde razprostranjen po svoj Europi. Za vrijeme Julija Cesara počeli su Rimljani baviti se razplodjivanjem kunaca i za njegovo doba iz Galije prenesen u Englezku. Za doba Filipa Augusta i njegova sina

Laigja VIII parizlje su počeli kunce pu-
stati u šume, iste kuncima napuštivati, da
uzmognu nači zabave u dok one sate baveci
se lovom istih.

Na ovaj način kuncu su podivljali; a
razporedili su se u tolikoj mjeri, da su po-
stali štetni za vinogradarstvo i vrtlarstvo
tako, da je kralj Karlo V. morao izdati
strogih naredaba protiv doljnom slobodnom
gojenju kunaca. Naravno je, da ovakove
odredbe mnogo su štete naniele kuncima i
njih je počelo sve to više nestajati. Kinezi
koji su nam u mogućem izgledom nisu se
poveli za civiliziranom Europom, već mjesto
kunce, uništovati oni su radje bavili se
njihovim pripitomljenjem, tako da danas im-
amo kunaca, koji nam nisu štetni po gospo-
darstvo i koje možemo gojiti u zatvorenu,
a da nam ne porckaju. Godine 1830 kod je
u Francuskoj, a osobito u Parizu nastala
velika skupoca mesa i kad su se razni ekono-
mičari stali baviti pitaujem kako da tu
skupocu nadoknade, prvu stvar što su uzeli
za podlogu svoga rada bila je ona o kri-
žanju raznih vrsta kunaca, kako bi iznasil
vrst koja bi se najbolje klimatizirala.

Ovi pokušaji vodili su se u Parizu, sa
najvećom tajnom sve do god. 1850, a uro-
dili su obilnim plodom tako, da danas na
samom pazaru u Ostendi proda se preko
sedmice do 400 hiljada kunaca, koji se pre-
važuju u Englesku.

Radi toga, što su se kuncu počeli u
velike traziti u trgovini i radi kože i radi
messa, po Olandiji, Belgiji i Francuskoj stala
su se podizati družtva, koja danas goje na
hiljade i hiljade kunaca, te su ljudi od si-
romaha u malo godina postali bogataši. Re-
ći će nam se, da kad bi se mi bavili savim
gojenjem kunaca, da bi im pala sama cie-
na, ali nije tako. Brojke o njihovoj svag-
danjoj potrebi, koje gori iztakusno govore
sasna protivno. Pak recimo i da bi im pala
ciena, pa što za to? Zar ne bi njegovo me-
so pružalo nama samima zdravu i kriepku
hranu nama danas toli potrebnu?

Nek se nitko neizpričava tim, da on
sa ovog ili onog razloga nebi mogao gojiti
kunce. Najveći puki siromah koji stanuje u
zabitnoj daščari, može da sagradi kućicu u
kojoj, da koji toliki broj kunaca, koliko
njegove danonične potrebe iziskuju. Kako
će ju napraviti? Nema li kamenja, a togu
kod nas hvala Bogu nemakja, neka kupi
malo opeka pa makar i razbivenih, a to to-
liko da uzmogne podignuti zid u naokolo
jedan metar visok i to sa dvije strane, a tre-
ćom mu može služiti zid od njegova stana-
Četvrtu stranu nek sačuvaju vrata naprav-
ljena od drva, ali na način da budu pro-
bušena na više mjesta.

Pod nek je napravljen od opeka ili
dobro natučen gnilom, a krov pokriven da-
skama i sevarom. Iz nutra se razdieli u dva
diela. U jednom nek stoje muži, a u dru-
gom ženske. Mužjaci za danonični razpold
drže se u posebnoj skrinići ili starom su-
du, a tako i ženske kad su za vrijeme ko-
čenja. — Ove male kućice mogu da dadu
obitelji 2 kunca preko ljeta na sedmicu, a
zimi naravno manje. U nju može stati 10-15
a i 30 kunaca.

Koju nam hranu traži kunac? Malo
zdrave trave i posao gotov. A kakvu nje-
gu? Malo nadzora i čistoće preko godine
i posao gotov.

Prvi mjesec hrani ga majka s mliekom
a susljednih računna se da pojedje danonice
polovica svoje težine. Uzmemo li da je kunac
je najbolji za jelo kad mu je 7 mjeseci,
to on dok dostigne ovu dobu pojedje nam
u sve 100 kilograma zelena lišća i trave.
Osušimo li ovo to dobijemo 18-20 kg. su-
he trave. Računamo li, da se kunac od 4
mjeseca u srednju može prodati od 1 1/2 K
do 2-20 K, a onaj od 7 mjeseci i radi ko-
že 3 K a i 4 K to dolazimo do zaključka
da je nas ovaj kunac od 7 mjeseci zapao
60-70 para a da smo na njemu dobili od
1-30 — 1-40 K. Uzmemo li još k tome, da
trave imamo u vrtu, a tako i raznog lišća
i povrća, to ostajemo još jasnije uvjereni,
da od kunaca možemo imati veliku korist,
te s toga želimo, da se njihova gojdba kod
nas što prije udomi kod prava domaća
pasmina. —

ZADNJE VIJESTI

* Pangermanski zastupnici kupe podpise za
jedan prešni predlog, kojim će se pozvati cara Fra-
nju Josipa da se odrede prijestolja ugarskoga.

* U Rimu se vode pregovori izmedj ministarstva
i zastupnika Galla zarad predsjedništva Komore.

* U travnju će na tirenskom moru bit velike
pomorske vježbe sredozemne talijanske flote.

* Povjerenstvo za međunarodni polodjeljski
Zavod sastalo se, da preuzme odnose korake za
početak rada i za upravu dobara, darovanih od
kralja pomenatome Zavodu.

* U Francuskom parlamentu razpravljena je
zakonska osnova za osjeguravanje radnika i poljo-
djelaca.

* Do sada se je u Francuzkoj izveo inventar
u kakovih 7700 crkava.

* Donja kuća u Londonu već se sastala.
Otvorna sjednica bila je dosta burna. Nacionalisti
i 30 drugih zastupnika radničke stranke namje-
stise se na strani opozicije. Komora je jednodušno
izabrala konservativca Lovthera „speaker-om, pa
se odgodila za naredni dan.

* U Kini su nastale opet nepovoljne prilike
za strance. Već im se prieti krvavim mjerama.

* U Grčkoj sva je prilika, da će do brza doći
do ministarske krize.

* Izmedj Rusije i Italije preuzeti će se na
novo pregovori za trgovački ugovor, koji je bio lani
prekinut.

* Zastupnička francuzka komora prihvatila
je sa 407 glasova proti 55 trgovačku konvenciju
s Rusijom.

* U Italiji razvijala se živ pokret za sveobće
izborno pravo žena.

* Traje još razprava proti pobunjenicima ruske
oklopnjače „Potenkin“. Naročita komesija bila je
na licu mjesta, na brodu. — Rek' bi, da je obtažba
proti većini okrivljenika neopravana, pa se pred-
viđa da će ih polovica bit riješena.

* U Beogradu bilo je nekidan protuaustrij-
skih izkaza, kad je naišlo tamo stiči zagre-
bačko pjevačko družtvo „Mladost“. Kojemu je bio
ukraćen prelaz preko granice u Zemunu.

* Uredjeno je sve za ceremoniju predaje
predsjedničke časti sa strane Loubeta Fallieresu.
Na 18. dakle sutra, Fallieres će praćen oklopnici-
ma poći u Elizej, gdje će ga Loubet primiti uz
kratki govor. Loubet će za tim bit praćen također
oklopnicima u njegov stan u ulici Dante.

* Klub kapetana prikazao je upravama „Un-
garo-Croate“ i „Adrie“ spomenicu, tražeći za ka-
petane obaju družtava povišak plaće od 20%
Moran, radnici, kreatorji na parobrodima „Ug.-Cr.“
ne će do kraju ni da iskrcavaju, dok se god štraj-
kućim ložacima ne udovolji.

* Zastupnička kuća u Tokiju odobrila je vi-
dini predlog, po kojemu će ratni dug Japana, koji
će do 1907 iznositi 1822 milijuna yena, tekak
god. 1939 bit potpuno amortizovan.

* Englezka flota u sjevernom moru bila je
pojačana.

* U parlamentarnim krugovima u Beču go-
vori se, da Gautsch namjerava razpustiti parla-
ment, kad bi pangermanci nastavili s obstrukcijom.

* Opozicionalne stranke u Beogradu izdale
su proglas na narod, u kome predbacuju presjed-
ništvu skupštine, da je povriedilo poslovnik na štetu
parlamentarnog reda, usljed čega opozicija solidarno
je odlučila ne prisustvovati sjednicama.

* Službeno se javlja, da nisu istinite viesti o
nekakvim težkim nemirima u Barceloni.

* Završena je razprava u carev. vieću o pre-
šnom predlogu talijanskih zastupnika protiv oduzeća
delegiranog djelokruga magistrata u Trstu. Prešnost
je, uz veliku buku talijanskih zastupnika, odbijena.

* Oblasť je u Carigradu obavještena, da bu-
garski revolucionarci u Jedreni kane baciti u zrak
poštansku zgradu i druge zgrade.

* 5000 bezposlenih radnika demonstrirajući
je nekidan obilazilo glavnije londonske predjele. U
Hyde-Parku poslao mnogih govora odlučeno je za-
tražiti od vlade posla. Medju demonstrantima bilo
je i nekoliko stotina radnika, koji su pješice došli
iz Liverpoola. Nije bilo nerada. Zastupnici radničke
stranke nisu sudjelovali u ovoj demostraciji.

* Idućeg će ljeta car poći u Moravsku, te
posjetiti Brno i druge neke gradove, da izkaže
priznanje moravskim strankama na sklopljenoj nago-
di zmedju moravskih Čehai Niemaca.

* Zagrebačka je trgovačko-obrtnička komora
sakupila sva njoj priobšena gravamina i želje, što
no se tieču željezničkih tarifa, u jednu obšeržu
predstavku, te ju je podastrija ravnateljstvu kr. ug. držav-
nih željeznica. U toj su predstavi iztaknuto ujedno
i sve tegobe, stojeće u svezi sa jednim potezko-
ćama, toli često ustanovljenim kod željezničke uprave.
Predstavka ta je dala ravnateljstvu državnih željez-
nica povoda, da odašalje u Zagreb svoga zastup-
nika, koji je jačur u prisutnosti nekih komorskih
vičnika vodio o tom u komorskom uredu ustmene
razprave prije podne. Meritorni pisani odgovor
stiči će komori naknadno od strane ravnateljstva.

* U Japanu vlada još uvijek užasna glad,
kakva se ne pamti već 60 godina. Osobito u sjer-
vernim pokrajinama stradava narod silno, u nekim
pokrajicima po trećina stanovnika nema šta da
jede i skapava od gladi. Narod jede paprat kornu
od drveća i divlje orah.

* Švicarski je savez odbio podnešene mu
priedloge glede švicarsko austrijskog trgovačkog
ugovora.

* Danas će početi proces protiv bivšeg mi-
nistra predsjednika Vladana Georgevića, koji je ob-
tažen, da je povriedio državnu tajnu tim, što se
je za svoje razvikano djelo „Kona cjedne dinastije“
služio državnim dokumentima.

* Štranka ložiocima Lloydovih još traje. Na
više parobroda ukrcaani su turski ložioći i oni ratine
mornarice.

NAŠE BRZOJAVKE.

BEČ, 17. Privatno se saznaje, da su
bečki krugovi savizoru ugarskog parlamenta
u ponedjeljak htjeli osjetiti riečki sastanak
i zamajiti mu znamenitost razpustom parla-
menta, jer da nakon razpusta magjarski za-
stupnici ne bi mogli više traktirati kao
predstavnici naroda.

BUDDIMPEŠTA, 17. U ponedjeljak pred-
viđaju se težke demostracije. Rudnay bit
će imenovan komesarom. Danas je on ovdje
konferirao za opredjeljenje mjera, kojima će
zapriječiti svaki nemir. Magnatska kuća koja
je takođerj sazavana za u ponedjeljak pridru-
žit će se protestu zastupničke kuće proti
razpustu parlamenta. Svi listovi u obće osu-
đuju vladin korak razpusta sabora. — Ve-
liki župani Markus i Halmos predali su svoje
ostavke.

BEČ, 17. Nadvojvoda Josip nastupio
je svoj dopust, da uzmogne krenuti u Afriku.

RIEKA, 17. Štrajkaški dotjerase dotle,
da su prisilili sve trgovce na zatvaranje
dućana.

BERLIN, 17. Očito je, da Njemačka
ne misli ni najmanje popustiti u svojim
zahtjevima glede Maroka.

BEČ, 17. Vuković je u parlamentu iz-
takao, kako je trgovački ugovor s Italijom
štetan za Dalmaciju, te da zastupnici iz
Dalmacije ne mogu za nj nikako glasovati.

BARCELONA, 17. Ovdje je uapšeno
jedanaest anarhista.

LONDON, 17. Radi konflikta s Kinom
Amerika je odposlala svoje krstaše „Galve-
ston“ i „Chottonoog“ u Žuto more.

PETROGRAD, 17. Revolucionarci od-
lučise, da se i celo činovništvo ima pogu-
biti. U okolici Moskve vlada velika uzruja-
nost; predviđaju se novi izgređi.

BERLIN, 17. Velika množina socijal-
ističkih poslužnika na tramvajima bila je
odpuštena iz službe.

PARIZ, 17. Loubet je za posljednji put
predsjedao ministarskome vieću, zalvalio mu
se i s njim se oprosti.

Vlastnik, Izdav. i odgovorni urednik: Dr. VINKO SMOLČIĆ.
Tiskarica Ivan Sfigliantzi — Šibenik.

Kovačima na znanje. Tko želi kupiti
dobrog kovačkog alata neka se obrati na
Petra Marenzi, kovača u Šibeniku.

Jedan gospodin želi kupit jednu kuću
bilo u gradu ili u varošu. Za istu bi po-
trošio od 8—10 hiljada kruna. Tko kan-
prodateljnek se prijaviti našem Uredništvu.

Società anonima per l'utilizzazione delle forze idrauliche della Dalmazia
DIONIČKA GLAVNICA K 8000.000.

Sjedište u TRSTU. Radnja u ŠIBENIKU.

PRIMISSIMA

CALCIUM CARBID

KOD KUPNJE 100 KILOGRAMA STOJI Kr. 25 franko Šibenik

netto težina (ne brutto za netto)

Novac se šalje unaprijed ili uz pouzeće Za velike količine popust uz pogođbu.

PREDSTAVNIK I SKLADIŠTAR
FRUSTO INCHIOSTRI — ŠIBENIK.

Traži se drugi jamac

na 600 kruna uz mjesečno odplaćivanje duga.
Bez mjenice. — Uz nagradu ili za ljubav,
ako i nepoznatu.

Popitati se pod „**Drugi jamac**“
pismeno kod uredništva lista.

Amerikanske loze: prodajem korenjača
Rupestris Monticola, Riparia × Rupestris,
Aramon × Rupestris i Murvédre × Rupe-
stris po 50 Kruna 1000 kom. Navrtaka
na Rupestris Monticola i Riparia × Rupe-
stris po 200 Kruna 1000 kom. Sve vrsti
umjetnog ili kemičnog gnojja uz cieniu od
11—18 Kruna 100 kg. Čepova za navr-
ćanje po 5 i 6 Kruna 1000 kn. — Na-
ručitelj u naslov kapare predjumi trećinu.
— Dajem sve moguće naputke glede sad-
jenja loza i uporabe svih vrsti kemičnog
gnojja. ARTUR PORTADA, PAG.

Moj sin Ivan Gješković pošao je u
Ameriku ima već četrnaest godina. Ima
više godina da od njeg pisma ne pri-
mam, pa ne znam da li je živ ili mrtav
Molin za to sve tamo nastanjene naše
ljude, ako što o njemu znadu, da me
obavieste.

ŠIBENIK. (Dalmacija)

Frana ud. Gješković rod. Vidoš

Gospodinu

JOSIPU SALVI-U

ljekarniku

Drniš

Trpanj 7/10 04.

Već od početka moje liječničke prakse imao
sam prilike po raznim reklamama upoznati **Vaše**
plihle crvene koje su se u zvezdke kovale kao naj-
bolji lijek proti groznici. S početka nisam tomu po-
suetio veliku pažnju, ali videti podpisano dosta go-
spodje kolega odlučio sam da ih i ja pokušam. I
baš mogu reći da su me uspšiesi upravo tenenadili.
Kod toliko liečnikih mjenja, svičino je da Vam
moje dajem, ali uzrok je koji me je na to naveo i
koji Vašim savjetima dava to velu važnost, jest
taj, da neprozročuju nikakovih gastrinih indispo-
zicija, kao druge koje sadržavaju silćana, i što su
meni u jednom slučaju, gdje je natime jedina moja
bolestnica od teške otekline slezene bolovala ve-
spješno upotrebljavajući svakorodne liekove za puna
tri mjeseca, upravo služile kao čudotvoran lijek, jer
nakon kratke uporabe Vaših pilula potpuno je ozdra-
vila.

Kašao sam **Vaše** savjetke i kod malokrvnih
blijedoci i svih srodnih bolestih i uvijek su potpuno
odgovarali mojim željama.

Nemogu s toga na ino već da svakome prepo-
ručim **Vaše** crvene savjetke kao najbolji lijek proti
groznici, blijedoci i malokrvnosti.

Sa osobitim poštovanjem

Dr. MONTANA BRAGOMIR obć lieč.

Širite „Hrvatsku Rieč“

Pozor!

Stiglo je novo

MAUTHNEROVO SJEMENJE

već poznato od mnogo godina radi svoje vrstnoće.

Pravo Mauthnerovo sjemenje mora na svakom paketu imati ime: Mauthner.

Prodaje jedino **GIULIO BAGANZINI** — ŠIBENIK, Glavna ulica

Preporuča suviše p. n. obćinstvu svoj dućan

gvozdarije, kuhinjskih i porculanskih predmeta, staklarije i t. d.

HRVATSKA VJERESIJSKA BANKA

PODRUŽNICA ŠIBENIK

—(Centrala u Dubrovniku i Podružnica u Zadru)—

obavlja sljedeće poslove:

Prima novac u svrhu ukamafivanja na uročnice i blagajničke doznaićnice, te uz potvrde na tekuci ili na ček račun.

Prenizma vrijednosne papire i ine vrijednote u pohranu. Prenizma u svrhu naplate mjenice, naputnice i čekove za našu državu i za inostranstvo.

Daje predujmove na vrijednosne papire, zlatni i srebrni novac i robu.

Kupuje i prodaje vrijednosne papire i vrijednote, naročito sve vrsti državnih i privatnih srećaka, državnih zadužnica, željezničkih i industrijalnih papira, založnica prioretetnih obveznica, inostranskog novca u papiru, deviza, zlatnog i srebrnog novca naše zemlje i inostranstva.

Unovčuje izvučene srećke, zadužnice i dospjele kupone, te nabavlja nove kuponske arke. Provadja osiguranje proti tečajnom gubitku izrišanih srećaka i zadužnice.

Obavlja vinkulacijska i devinkulacijska svih vrsti vrijednosnih papira, polože vojničko-emitbene i sve druge jamčevine u vrijednosnim papirima, te provadja konverzije.

Izvršuje isplate na svim najestima naše i drugih država, te izdaje kreditna pisma.

Ekompitira mjenice, naputnice i kupone vrijednosnih papira. — Prodaje promese za sva vućenja. — Obavlja besplatno reviziju svih srećaka naše države i drugih u njoj dozvoljenih. — Osim toga obavljat će i sve ostale transakcije, koje zasjecaju u bankovnu struku, uz najpovoljnije uvjete. Sve potanje obavijesti daje rado usmeno i pisмено.

Hrvatska Vjeresijska Banka (Podružnica Šibenik).

JEDINA HRVATSKA TVORNICI VOŠTANIH SVIEĆA U ŠIBENIKU.

Svoj k svome! — POZOR! — Svoj k svome!

Častim se javiti p. n. obćinstvu, poštovanom svećenstvu, crkvama, bratovštinama, da sam otvorio u ovom gradu

TVORNICI VOŠTANIH SVIEĆA.

Kod mene dobit se mogu izvrstne, a već od mnogih priznate u svim veličinama **svieće od pravog pčelinjeg voska**, kao i finog crkvenog tamjana.

Svaka i najmanja naručba p. n. mušterija prima se najspretnije, te se obvezujem obaviti njihove naloge u što kraćem roku, obvezom najpompnije izradbe i uz najpovoljnije uvjete.

S velepoštovanjem

VLADIMIR KULIĆ

Šibenik (Dalmacija) Glavna ulica.

JEDINA HRVATSKA TVORNICI VOŠTANIH SVIEĆA U ŠIBENIKU.

Zlatarija Antuna Vučića

Šibenik (Glavna ulica)

Izbor svakovrstnih zlatnih i srebrnih predmeta, kao i dragocjenih kameoda. — Kupuje staro zlato i srebro uz najvišu cianu. — Veliki izbor liepih galantarija pravog kinečkog srebra.

Skladište svih vrsti stakala za uzdržanje i poboljšanje vida, finih dalekozora, toplomjera, tiamkomjera itd. — Primaju se i popravci uz najumjerene ciane.

— *— Svaki trgovac, koji ne oglašuje svoju robu, ustupa mjesto svojim takmacima, koji oglašuju.*

VAŽNO ZA DJECU!

Jedan od najboljih načina, da se **djeca sačuvaju zdrava**, da im se **poboljša krv** i **ojačaju pluća** jest davati im više puta na dan **meda**, ili sama, ili s kruhom i s mliekom. — Preporuča se i starijima proti nazebam.

Čista naravskog meda po 60 novč. klg. može se dobit samo kod

Vladimira Kulića.

Štovanom obćinstvu preporučujem upotrebljavanje **MAGAZINOVE SMREKOVAČE**, koja okrzpljuje želudac, razgrijava živece, zaustavlja proljev i lieči od groznice, tifusa, hunjavice i t. d.

Sano čista, odlikovana „Smrekovača“

dobiva se kod distileura

RISTA P. MAGAZINA
Šibenik (Dalmacija).

Jadranska Banka u Trstu

Bankovne prostorije u ulici **Nicold Macchiavelli, br. 26.** započela je svoje poslovanje, te

obavlja sve bankovne i mjenične poslove: eskomptuje mjenice, daje predujmove na vrijednosne papire, kao i na robu lezecu u javnim skladištima.

Kupuje i prodaje vrijednosne papire svake vrsti, devize, inozemni zlatni i srebrni novac, te banknote, i unovčuje kupovne izrišebane papire uz najpovoljnije uvjete.

Izdaje dozname na sva glavija tržišta monarkije i inozemstva, te otvara vjeresije uz izprave (dokumente) ukrcavanja.

Prima novac na stedioničke knjižice u tekuci i giro račun.

Obavlja sve burzovne naloge nabrže i najsavjestnije uz vrlo umjerene uvjete.

Posreduje i konvertira hipoteke kod prvih hipotekarnih zavoda uz najpovoljnije uvjete.

LOZE

dalmatijske, namute na amerikan-skoj podlozi, pripravlja za jesen g. 1906. za okruženo područje.

PEČENKO I DRUG Komen - Primorsko.

Ciene su:

Navrći na rupestris monticola 1000 km. K 120
„ „ aramon < rupestris b. l. „ „ 140
„ „ riparia < rupestris „ „ 140

Naručbe primaju se do 31. siečnja g. 1906. — Sa naručbom zahtjeva se 20% kapare.

Tko želi baš svoju lozu, može poslati poštom mladike srednje debljine.

PROTI SLABOĆI DJECE I ODRASLIH proti plućnim bolestim, žliezdam, škrofolozi itd.

Prirodno bakalarovo ulje CLARKSON BR. 5

zgotovljeno u Newfoundland-u

Ovo bakalarovo ulje, koje propisuju prvi medicinski auctoriteti, mora se svim do sada poznatim vrstim predpostaviti; te i radi lake probave i ugodnog ukusa veoma je preporučeno u svim onim slučajevima, u kojim liečnik želi postići okrzepu celog organizma, kao i povišenje tjelesne težine, poboljšanje sokova i čišćenje krvi.

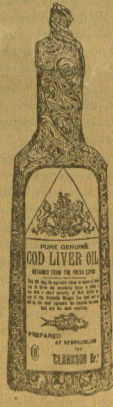
— Čuvat se treba od naličnosti. —

Zahitjevati se mora naročito **CLARKSON BR. 5 ULJE OD BAKALARA.**

— Ciena za svaku flašu Kr. 2. —

— Sandučić od 6 flaša Kr. 10. —

Glavno skladište za Dalmaciju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu: **C. RIGGERI, Ljekarna k sv. Antli od Padue ŠIBENIK.**

VELIKO SKLADIŠTE POKUŠTVIA

A. DELFIN

ŠIBENIK (Glavna ulica)

obskrbljeno je raznim krasnim okvirima, ogledalima i tapacijom. — Velika izradba - narodnih škrinja -

Naručbe se izvršavaju najvećom točnošću. Ciane umjerene uz najpovoljnije uvjete. o o o o o o

Drogarija Vinka Vučića Šibenik

(prije A. Janakovića)

preporuča svoj bogato obskrbljeni dućan raznim ljekovitim miodijama, predmetima iz gume, svakovrstnim mimer - nim vodama, velikim izborom najfinijih parfima i predmeta nužnih za bolesnike.

MAJOLJI I MAJESTINI
SIVACI STROJEVI 0 0 0
„SINGER“ 0 0
NAROVNIH SISTEMA 0 0 0

DOBIVAJU SE SABO U SKLADIŠTU, SIVACI STROJEVA „SINGER“
IVAN GRIMANI - ŠIBENIK.

Ti nikada naći nećeš

boljeg i uspješnijeg medicinskog sapuna do davno prokušanog

BERGMANNOVA LIER-MLIEČNOG SAPUNA

(LILLENMILCHSEIFE)

od Bergmanna i dr., Tetschen na/L. kojim se njeguje koža, kojim se osobito uklanjaju s nje liejne pjeglice i s kojega lice dobiva nježnu boju.

Predplatno komad 80 para

u Drogariji Vinka Vučića - Šibenik.